

***Lectoraten in het
hoger beroepsonderwijs***

Meting 2006

Uitgevoerd in opdracht van SKO door

CONSORT
drs. F.A.H. Hüsken
dr. P.J. Verkerk

Groenekan, september 2006

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting meting lectoraten 2006	4
1 Inleiding	8
1.1 Aanleiding voor de meting	8
1.2 Monitoring van lectoraten door de jaren heen	8
1.3 Betrokken partijen	10
1.4 Opzet van de rapportage	11
2 Gehanteerde indicatoren	11
2.1 Inleiding indicatoren	11
2.2 Doelen van lectoraten	11
2.3 Resultaten-indicatoren	12
2.4 Verschillen tussen meting 2005 en 2006	14
3 Uitvoering van de meting	14
3.1 Inleiding	14
3.2 Voorbereiding	14
3.3 Gegevensverzameling	14
3.4 Berekeningswijze	15
3.5 Rapportages	15
4 Onderzochte lectoraten	16
4.1 Betrokken lectoraten	16
4.2 Opbouw van de dataset - productie jaren	17
5 Inkomstenbronnen lectoraten	20
6 Omvang en samenstelling lectoraten	23
7 Doelstelling 1 – Kennisinstellingen	25
8 Doelstelling 2 en 3 - Bedrijven en instellingen	27
9 Doelstelling 4 - Bijdrage aan het onderwijs	30
9.1 Inleiding	30
9.2 Resultaten docenten	30
9.3 Resultaten studenten en promovendi	31
10 Doelstellingen 1 t/m 4 – Publicaties en media	33
Bijlagen	35
Bijlage 1: Meten van kenniscirculatie	36
Bijlage 2: Schema van doelstellingen, subdoelstellingen en indicatoren	38
Bijlage 3: Overzicht tabellen 2006 opgesteld volgens methode 2005	45
Bijlage 4: Rectificatie tabel 1 2005	52
Bijlage 5: Overzicht van de sectoren	53

Managementsamenvatting meting lectoraten 2006

Uit deze meting van 113 lectoraten blijkt de ontwikkeling met betrekking tot de positie in de kennisinfrastructuur, de kennisuitwisseling met bedrijven en instellingen (en vice versa) en bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs. De onderstaande samenvatting volgt de opbouw van het rapport.

De meting

Vorig jaar heeft SKO in opdracht van het ministerie van OCW en HBO-raad een meting verricht van de resultaten van de lectoraten uit de jaren 2002, 2003 en 2004. Dit jaar is SKO gevraagd deze meting te actualiseren voor het jaar 2005.

De meting is verricht naar de vier doelstellingen die lectoraten vanuit SKO hebben meegekregen:

1. de positie in de kennisinfrastructuur,
- 2-3. de kennisuitwisseling met bedrijven en instellingen (en vice versa),
4. bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs.

Deze doelen zijn naar indicatoren vertaald, waarlangs de meting heeft plaatsgevonden: Inkomstenbronnen en omvang, resultaten over kennisinstellingen, professionele netwerken, bedrijven en instellingen, docenten, studenten en promovendi en publicaties en media. Bij iedere indicator zijn vragen opgesteld. De meting is gehouden in de zomermaanden van 2006 onder de zelfde groep van 122 lectoraten als vorig jaar. De respons was 93% (113 lectoraten).

Opbouw van de dataset - productie jaren

Ten behoeve van deze rapportage zijn de verzamelde gegevens over de productie van lectoraten in het kalenderjaar 2005 gekoppeld aan de gegevens die in de vorige meting zijn verzameld over de jaren 2002-2004. De 113 lectoraten zijn te verdelen over de vier jaren waarin ze gestart zijn. In dit rapport geven we de resultaten weer per productiejaar. Dus een lectoraat gestart in 2002 heeft vier productie jaren, een lectoraat gestart in 2003 heeft drie productie jaren en een lectoraat gestart in 2004 heeft twee productie jaren.

Inkomstenbronnen en omvang van het lectoraat

Lectoraten weten in de loop van hun bestaan de totale inkomsten te vergroten. In de meting worden vier inkomstenbronnen onderscheiden: subsidiegelden die door SKO ter beschikking aan het lectoraat worden gesteld, bijdragen vanuit de hogeschool, subsidies en contractactiviteiten (derden op commerciële basis, omzet uit projecten en overige inkomsten).

De totale inkomsten lopen van € 218.000,- in jaar 2 en € 234.000,- in jaar 3 naar € 308.000,- in jaar 4¹. Absoluut gemeten wordt de groei voornamelijk verklaard door

¹ Slechts 20 lectoraten bevinden zich in het vierde productiejaar. Ten opzichte van de uitkomsten uit de andere productie jaren moeten deze gegevens met enige terughoudendheid worden bezien.

een toename van de bijdrage van de hogescholen en de inkomsten uit contractactiviteiten. Tussen het tweede en vierde productiejaar groeit de bijdrage van hogescholen van ca. € 38.000,- naar € 79.000,- en voor contractactiviteiten op projectbasis van ca. € 12.000,- naar € 38.000,-. De subsidies die gewonnen worden zijn redelijk stabiel rond de € 11.000. De meeste lectoraten hebben hier geen inkomsten uit, maar voor lectoraten die wel subsidie weten te verwerven zijn deze inkomsten meestal substantieel op het totale budget. De SKO-subsidiegelden zijn stabiel rond de € 145.000,-.

Omvang van het lectoraat

Lectoraten zijn relatief kleine organisatorische eenheden. In het tweede en derde productiejaar maken lectoraten over het algemeen een behoorlijke groei door. Gemiddeld zijn voor een lectoraat circa 10 personen werkzaam. De aanstellingen zijn echter versplinterd. De lector of lectoren hebben gemiddeld een (gezamenlijke) aanstelling van 0,6 fte. In 60% van de gevallen heeft de lector een aanstelling van 0,6-0,7 fte. Ca. 20% van de lectoren heeft een aanstelling die gelijk is aan het door SKO voorgeschreven minimum van 0,4 fte. Enkele lectoren zitten onder dit voorgeschreven minimum. In 15% van de gevallen heeft de lector een aanstelling van 0,7-1,0 fte.

Het is (nog) niet gebruikelijk dat een lectoraat externe kenniskringleden in dienst heeft. In het eerste productiejaar is dit bij grofweg 1 op de 5 lectoraten het geval. Van alle onderzochte lectoraten heeft ruim 60% in het eerste productiejaar één of meerdere leden van de interne kenniskring (docenten) in dienst. Door de jaren heen wordt dit percentage steeds hoger: 90% (productiejaar 2) en 100% (productiejaar 3 en 4). Uitsplitsing naar sectoren levert eenzelfde beeld op voor de omvang en samenstelling. De sectoren hgzo en hao hebben over het algemeen wat grotere lectoraten. Opvallend is dat de sectoren hao, hgzo en overige lectoraten een zeer omvangrijke interne kenniskring hebben, overigens allen met een beperkte aanstelling.

Doelstelling 1

Positie van het lectoraat in de kennisinfrastructuur, en specifiek naar kennisinstellingen

De resultaten ten aanzien van kennisinstellingen over de jaren laten een positieve ontwikkeling zien. In het eerste productiejaar zijn de activiteiten nog beperkt. In het tweede en derde jaar hebben vrijwel alle lectoraten een intensieve samenwerking met kennisinstellingen. 90% van de lectoraten heeft gemiddeld met ruim zes kennisinstellingen contact. In toenemende mate leidt dit tot gastcolleges. 75% van de lectoraten houdt gemiddeld 7,2 gastcolleges en bijna de helft van de lectoraten werkt samen in gemiddeld 2,7 onderzoeksprojecten. De groei binnen de verschillende sectoren volgt eenzelfde ontwikkeling. De lectoraten hebben een professioneel netwerk, houden presentaties en organiseren conferenties.

De lectoraten groeien in drie jaar naar een positie in de kennisinfrastructuur, men werkt met kennisinstellingen samen, doet projecten, wisselt kennis uit en verspreidt de kennis. De groei vlakt na het derde jaar af.

Doelstelling 2 en 3

Input vanuit economie en samenleving (van buiten de hogeschool naar binnen) en draagt men bij aan economie en samenleving

In het onderzoek is gevraagd naar de intensieve kennisuitwisseling met middelgrote en grote bedrijven. Na drie jaar wisselt 60% van de lectoraten kennis uit met ruim 10 bedrijven. De helft van de lectoraten heeft in het derde jaar contact met het mkb. Dit betreft 11 mkb- bedrijven. Overigens werken sommige sectoren naar hun aard niet of nauwelijks met mkb- bedrijven, terwijl de op de markt gerichte sectoren zoals htno, heo, maar ook de sector hsa0 beduidend hoger scoren dan het gemiddelde (van ruim 8 tot 22 contacten). Met bedrijven voert men gezamenlijk onderzoek en projecten uit en men financiert ook onderzoeken.

Contacten met instellingen (de non profit sector) zijn nog hoger; ruim 82% werkt samen met ruim 9 instellingen in het derde jaar, het aantal opdrachten en onderzoeksprojecten is in het derde jaar gestegen naar 6,8 opdrachten en bijna vijf onderzoeken. Bijna vijf opdrachten en onderzoeksprojecten wordt meegefinancierd bij 65% van de lectoraten. In totaal levert bij 60% van de lectoraten ruim 10 externen een bijdrage aan het onderwijs in het derde jaar. Lectoraten hebben samenwerkingsverbanden op zowel lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau. De contacten nemen gestaag toe in de verschillende jaren tot 2 à 3 op ieder niveau.

Verder is het aantal samenwerkingsverbanden en –overeenkomsten die lectoraten hebben met bedrijven en instellingen respectievelijk 20 en 15. De focus lijkt meer op regionale bedrijven en nationale instellingen te liggen.

De lectoraten groeien over alle activiteiten bij de kennisinfrastructuur. De activiteiten lijken goed te zijn verankerd bij de bedrijven en instellingen.

Doelstelling 4

Bijdrage aan het onderwijs: bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs

De docenten worden meer en meer betrokken bij het lectoraat: van gemiddeld 8 docenten in het eerste jaar stijgt dit aantal naar ruim 22 in het derde jaar. Bij de onderzoeken van het lectoraat zijn ruim 9 docenten betrokken in het derde jaar en het aantal docenten dat betrokken is bij onderwijsvernieuwing is in het derde jaar ruim 9. Belangrijk is ook de deskundigheidsbevordering. Ruim 22 docenten participeren actief in het derde jaar bij deskundigheidbevordering en professionaliseringstrajecten (dat is een verdubbeling ten opzichte van het tweede jaar). Docenten doen nog weinig aan stages en detachering.

De stijging van de deelname van docenten aan de activiteiten van het lectoraat in de huidige meting lijkt aan te geven dat lectoraten hun plek in de onderwijsorganisatie te hebben gevonden.

Rol van lectoraten voor de studenten

De rol van de lectoraten naar de studenten is eveneens geïntensiveerd.

Het aantal gestarte afstudeerprojecten en het aantal afstudeerders neemt door de jaren heen toe. Het percentage van lectoraten dat in het afstudeertraject van studenten een rol speelt neemt toe tot ca. 70% in het derde productiejaar met gemiddeld 9 studenten. Iets minder dan de helft van de lectoraten begeleidt ook stages.

Naast de vier doelstellingen is ook gevraagd naar de publicaties en mediacontacten.

Publicaties en Media

Het aantal wetenschappelijke publicaties stijgt van 5,6 van de lectoren in het eerste jaar naar 6,1 van de lectoraten in het derde jaar. De professionele publicaties stijgen van 4,4 in het eerste jaar naar 7,5 bij in het derde jaar. Het percentage populaire publicaties stijgt in dezelfde periode van 5,2 naar 7,3. Men werkt meer en meer met internetpublicaties. Als de wetenschappelijke, professionele, populaire en internetpublicaties bij elkaar opgeteld worden komt dat tot een gemiddelde voor productiejaar van 19 in het eerste tot 25 in het derde productiejaar. Het aantal mediacontacten neemt ook toe door de jaren heen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor de meting

Door het ministerie van OCW en de HBO-raad is in het nieuwe convenant Lectoren en Kenniskringen (2004) vastgelegd dat de lectoraten in 2008 worden geëvalueerd. Ter voorbereiding hierop heeft SKO in 2005 een onderzoek laten uitvoeren naar indicatoren die gebruikt kunnen worden voor de evaluatie van lectoraten in 2008. Dit onderzoek heeft een groot aantal indicatoren en resultaten opgeleverd. Ook is over de resultaten aan de lectoraten afzonderlijk gerapporteerd.

SKO heeft naar aanleiding van het onderzoek een advies geschreven aan de HBO-raad (maart 2006). In het advies wordt ingegaan op de te hanteren indicatoren en de streefwaarden die als referentie kunnen dienen voor de evaluatie in het jaar 2008. Naast algemene streefwaarden zijn lectoraatspecifieke indicatoren terug te vinden in het kwaliteitssysteem per lectoraat. Dit kwaliteitssysteem wordt momenteel vormgegeven onder regie van de SKO.

SKO is gevraagd in opdracht van OCW en de HBO-raad om deze resultaten uit de jaren 2002, 2003 en 2004 te actualiseren voor het jaar 2005. In de brief van SKO aan de colleges van bestuur (cvb's) van de hogescholen (30 maart 2006), staat de volgende inleiding opgenomen over de redenen voor de actualisatie van de gegevens:

“Bij de behandeling van de begroting 2006 in de Tweede Kamer is een motie van het lid Visser aangenomen die betrekking heeft op de extra middelen voor lectoren en kenniskringen. In het vernieuwde convenant lectoren is voorzien in een oplopende budgetreeks van 38 miljoen euro in 2006 naar 50 miljoen euro in 2007. De motie stelt als voorwaarde voor deze budgetverruiming voor 2007 dat er eerst een additionele rapportage plaats moet vinden over de effectiviteit van het lectoraat. Naar aanleiding van de motie heeft de staatssecretaris toegezegd de beslissing over de budgetverruiming te baseren op basis van een extra effectmeting. Het bestuur van de stichting is door de HBO-raad gevraagd deze meting uit te voeren.”

In deze brief zijn ook de kaders voor de effectmeting opgenomen:

“De opzet van de nieuwe effectmeting sluit aan bij die van de lectorenmeting waarover het bestuur onlangs aan de HBO-raad heeft gerapporteerd. De nieuwe meting is echter veel beperkter van opzet en richt zich alleen op het onderdeel “Resultaten”. Dat betekent dat de vragenlijst die voor de nieuwe meting wordt gehanteerd, vragen bevat over omvang en middelen van een lectoraat en over aantallen (bijvoorbeeld stages en projecten). Ook zal dezelfde groep lectoraten worden bevraagd als bij de lectorenmeting zodat een goed inzicht in de voortgang van de betrokken lectoraten mogelijk wordt gemaakt. In feite gaat het om een actualisatie van de gegevens die nu al in het gegevensbestand aanwezig zijn.”

1.2 Monitoring van lectoraten door de jaren heen

De ontwikkeling van lectoraten is de afgelopen jaren intensief gemonitord. Zo heeft de Commissie ‘Tussentijdse evaluatie Lectoren en Kenniskringen (commissie Karssen)’ in 2003 en 2004 respectievelijk 18 en 30 lectoraten geëvalueerd en hierover twee rapporten gepubliceerd.

In het kader van het vernieuwde convenant lectoren en kenniskringen hebben het ministerie van OCW en de HBO-raad afspraken gemaakt over te ontwikkelen indicatoren en streefwaarden. Dit heeft geleid tot een kwantitatief onderzoek in 2005, uitgevoerd door Consort in opdracht van SKO. Uit dat onderzoek zijn twee rapporten voortgekomen: 'De golven zetten door' over uitkomsten van het onderzoek en 'van Informatie naar inzicht' (januari 2006) over de bruikbaarheid van de indicatoren. Het bestuur van SKO heeft vervolgens een advies geschreven over het gebruik van de indicatoren en de streefwaarden en deze aan de HBO-raad gestuurd (maart 2006). Tenslotte is SKO gestart met de subsidiëring van enkele pilots bij lectoraten om een kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. Het laatste is te plaatsen in het perspectief dat er in 2008 een kwaliteitszorgsysteem in gebruik is bij lectoraten.

De hiervoor beschreven activiteiten maken duidelijk dat de evaluatie en de meting van 2005 en 2006 voor basisinformatie zorgen waarmee de lectoraten en hogescholen aan de slag kunnen. Tegelijkertijd is van belang te benadrukken dat het lectoraat nog maar net begonnen is als inhoudelijke instituut binnen de hogeschool. Het duurt daarom nog enkele jaren voor de rol van een lectoraat binnen een hogeschool goed inzichtelijk kan worden gemaakt.

Omdat de inhoudelijke ontwikkeling van lectoraten ook een zekere vrijheid moet hebben om in het krachtenveld van bedrijven, instellingen, kennisinstellingen, hogeschool, docenten, studenten en vakgebied te opereren, verbinding te maken en een toegevoegde waarde te creëren, is het voor lectoraten onwenselijk om in een landelijke blauwdruk te gaan werken waarbij vooraf al vastligt wat over vier jaar gerealiseerd moet worden. De aard van de doelstellingen is divers en tegelijkertijd is de diversiteit van lectoraten te groot om te specifieke indicatoren te gebruiken.

Mede daarom is voor de ontwikkeling van het evaluatiesysteem een groeimodel afgesproken. In 2005 is de start gemaakt, zodat actoren kunnen werken naar een systeem van kwaliteitszorg dat evaluatie mogelijk maakt. Met deze vervolgmeting in 2006 – over de resultaten van 2005 - worden nieuwe gegevens toegevoegd aan en vergeleken met de resultaten van het voorgaande onderzoek in 2005 over de jaren 2002 tot en met 2004.

1.3 Betrokken partijen

Bij het onderzoek zijn verschillende partijen betrokken. De belangrijkste om hier te noemen zijn:

- Het ministerie van OCW en de HBO-raad
Zij zijn kaderstellend voor de vervolgmeting. In het convenant hebben partijen de doelstellingen die ten grondslag liggen aan het lectoraat nader aangescherpt. Als gevolg van de motie-Visser dragen zij zorg voor de actualisatie van de gegevens. Daartoe hebben zij SKO verzocht om de cijfers te actualiseren. SKO voert het onderzoek uit voor de HBO-raad.
- SKO is als stichting verantwoordelijk voor de lectoraten en stelt subsidie beschikbaar voor de lectoraten Tevens toetst SKO de voortgang van de lectoraten door middel van jaarverslagen en evaluaties. SKO is verantwoordelijk voor de adviezen en aanbevelingen aan de HBO-raad. SKO is opdrachtgever voor Consort die het onderzoek

heeft uitgevoerd.

- De contactgroep is opgericht met als doel de onderzoekers te begeleiden tijdens het onderzoek. De contactgroep is, in wisselende samenstelling, vier keer bijeengekomen.
- De interne contactpersonen van de hogescholen zijn het aanspreekpunt geweest die ervoor gezorgd hebben dat de lectoren de vragenlijsten hebben ingevuld en dat de administratieve kant van het lectoraat gecontroleerd werd.
- De lectoren zijn de spil geweest in het onderzoek voor het leveren van inhoudelijke gegevens over het lectoraat.

1.4 Opzet van de rapportage

Hoofdstuk 2 beschrijft de focus van het onderzoek: de doelstellingen en achtergronden van lectoraten. Vervolgens wordt ingegaan op de gehanteerde indicatoren en wordt een korte toelichting gegeven op het gedachtegoed achter de indicatoren. De uitkomsten worden beschreven in de hoofdstukken 3 tot en met 10. Deze hoofdstukken beschrijven de uitkomsten van alle lectoraten of van groepen van lectoraten. In het rapport wordt niet verwezen naar individuele lectoraten, evenmin zijn individuele lectoraten traceerbaar uit de gepresenteerde gegevens.

De uitspraken naar aanleiding van de uitkomsten in het datarapport zijn terughoudend opgesteld; de aard van het onderzoek – de gegevens zijn opgesteld om het onderzoek uit 2005 te actualiseren - en de relatief korte periode waarin de onderzochte lectoraten actief zijn, zijn daarvan de oorzaak.

2 Gehanteerde indicatoren

2.1 Inleiding indicatoren

Vijf jaar geleden is gestart met de introductie van lectoraten op hogescholen en per september 2006 zijn er 253 lectoraten actief op een grote gevarieerdheid van thema's. In organisatieontwikkelingstermen kan het fenomeen lectoraat getypeerd worden als een jonge, pionierende en startende organisatie, die nog niet in een stabiele fase zit. Dit laatste wordt mede veroorzaakt door de brede doelstellingen die aan lectoraten zijn meegegeven. De lectoraten zijn deze doelstellingen aan het exploreren en dat levert verschillende aandachtsgebieden op, zowel in werkwijze als in methodieken. Dat betekent dat lectoraten zich verschillend ontwikkelen, maar veelal met een sterk innovatief karakter.

Van een lector wordt veel verwacht: hij/zij moet primus inter pares zijn op zijn vakgebied, positie hebben in de (kennis-)infrastructuur, entree hebben bij bedrijven en instellingen, aanjager zijn van professionalisering en invloed hebben op het onderwijs. Soms zorgt het instellen van een lectoraat voor een directe verandering in het onderwijsbeleid dan wel in de structuur, de cultuur of omgevingsgerichtheid van een hogeschool. Maar naast het feit dat lectoren een inhoudelijk profiel hebben, vormen zij ook een *interventie* in het bestaande onderwijs. Het evalueren op alle doelstellingen moet daar rekening mee houden. Daarom is de unieke context en ontwikkeling van het lectoraat van belang. Het betekent voor de indicatoren dat deze op vele terreinen toepasbaar moeten zijn, maar praktische haalbaarheid van het onderzoek is ook van belang.

2.2 Doelen van lectoraten²

Alle lectoraten hebben als opdracht meegekregen om resultaten te boeken op de doelen die SKO aan hen heeft meegegeven:

1. Positie van het lectoraat in de kennisinfrastructuur, en specifiek naar kennisinstellingen:
 - a. Werkt men samen met kennisinstellingen?
 - b. Is - in de kenniscirculatie - te merken dat kennisinstellingen invloed hebben op onderwijs en onderzoek?
 - c. *Zijn er aantoonbare feiten en resultaten die kenniscirculatie illustreren?*

² In de voorgaande meting is gesteld dat vanuit het convenant nog twee aanvullende doelen aan lectoraten zijn meegegeven:

5. *Verbinding tussen de doelstellingen van het lectoraat en de meerjarenplannen en het HRM-beleid van de hogeschool.*
 - *Hebben het lectoraat en de lector invloed op de meerjarenplannen en het HRM-beleid?*
6. *(Substantiële) bijdrage aan de inkomsten uit contractactiviteiten.*
 - *Zijn er aantoonbare feiten en resultaten die contractactiviteiten illustreren?*

In het advies van Consort aan SKO is aangegeven om de doelstellingen 5 & 6 onder te brengen bij de eerder genoemde vier doelstellingen. Dit advies is overgenomen en doelstelling 5 is terug te vinden bij doelstelling 4 en doelstelling 6 is terug te vinden onder 'algemeen'. Dit betreft de inkomstenbronnen en omvang en de algemene uitkomsten bij het lectoraat.

2. Input vanuit economie en samenleving (van buiten de hogeschool naar binnen):
 - a. Werkt men samen met bedrijven/instellingen?
 - b. Is - in de kenniscirculatie - te merken dat bedrijven/instellingen invloed hebben op onderwijs en onderzoek?
 - c. *Zijn er aantoonbare feiten en resultaten die kenniscirculatie illustreren?*

3. Bijdrage aan economie en samenleving: meer en betere producten en diensten die voorzien in de behoefte van het bedrijfsleven en het werkveld:
 - a. Werkt men samen met bedrijven/instellingen?
 - b. Is - in de kenniscirculatie - te merken dat het lectoraat invloed heeft op externen?
 - c. *Zijn er aantoonbare feiten en resultaten die kenniscirculatie illustreren?*

4. Bijdrage aan het onderwijs: bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs:
 - a. Werkt men samen met docenten?
 - b. Is - in de kenniscirculatie - te merken dat lectoraten invloed hebben op het curriculum (onderwijs en onderzoek)?
 - c. *Zijn er aantoonbare feiten en resultaten die kenniscirculatie illustreren?*

Tevens is gevraagd naar middelen en omvang van het lectoraat.

- *Zijn er aantoonbare feiten en resultaten die middelen en omvang illustreren?*

De *cursieve zinnen* zijn geactualiseerd. Hierbij zijn doelstelling 2 en 3 samengenomen³.

2.3 Resultaten-indicatoren

De vragen over de 'resultaten' zijn opgesteld om te onderzoeken wat de lectoraten concreet opleveren. Deze indicatoren bestaan uit algemene gegevens (omvang, middelen) en uit feitelijke vragen naar aantallen (bijvoorbeeld stages en projecten). Een en ander is zoveel mogelijk gerelateerd naar doelgroepen (actoren) die voortkomen uit de doelstellingen. De vragenlijst is opgesteld naar aanleiding van een literatuurstudie van Dialogic in opdracht van de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT). Deze studie gaat diepgravend in op meer dan 50 verschillende kenniscirculatiestromen, die allen geïdentificeerd worden naar o.a. impliciete en expliciete (tacieta) kennis en ook naar de meetbaarheid van de indicatoren. Dit sluit de niet-meetbare kennisoverdracht/uitwisseling uit. In deze actualisatie van de meting houden we uiteindelijk een lijst over van indicatoren die zowel impliciete als expliciete kennis meten, met uitsluitend *meetbare en voor hogescholen relevante* indicatoren. Omdat de oorspronkelijke lijst zich richt op met name de wetenschappelijke wereld zijn enkele items niet opgenomen en enkele toegevoegd. De items hebben wij onderverdeeld naar de actoren 'kennisinstellingen, bedrijven/instellingen en docenten. Daarnaast is een set van items opgenomen die naar onze mening zeer informatief is, maar niet uitsluitend een relatie heeft met de actoren.

³ De theoretische verantwoording en de volledige operationalisatie van de vragen die gebruikt zijn in 2005 en 2006 is te vinden op internet; www.consortgroep.nl 'Het ontastbare tastbaar' 30-3-06. of www.skohbo.nl In bijlage 1 staat het model van kenniscirculatie opgenomen.

De indeling van Dialogic is een classificatie naar type kennisstromen, hier is de indeling veranderd naar actoren en gerelateerd aan de doelstellingen⁴.

De items zijn gegroepeerd naar de volgende indicatoren:

1. Inkomstenbronnen
2. Omvang
3. Samenstelling
4. Resultaten kennisinstellingen
5. Resultaten professionele netwerken
6. Resultaten bedrijven en instellingen
7. Resultaten docenten
8. Resultaten studenten en promovendi
9. Resultaten Algemeen: publicaties en media (internet)

2.4 Verschillen tussen meting 2005 en 2006

Naar aanleiding van de eerdere meting in 2005, zijn in het rapport 'Van informatie naar inzicht' (p. 34) adviezen opgenomen over de vragenlijst. Voor deze meting is het volgende advies relevant:

G. Resultaten

Bij de resultaten zijn de volgende verbeteringen door te voeren:

- *Verbetering van de definities op de verschillende meetpunten;*
- *Meer meetpunten voor docenten;*
- *Meetpunten voor studenten.*

Naar aanleiding van dit advies zijn de definities aangescherpt en o.a. de meetpunten voor docenten opgenomen. De meetpunten voor studenten zijn niet verder uitgebreid. De omvang van de vragenlijst hoeft niet groter te worden en de huidige meetpunten geven bij deze actualisatie geen aanleiding tot verdere toevoegingen.

In bijlage 2 zijn de doelstellingen en subdoelstellingen voorzien van indicatoren en vragenlijst met betrekking tot de resultaten volledig weergegeven.

De gehanteerde indicatoren bestaan uit een gedeelte uit de "resultaten" vragenlijst (eerder ook wel 'Feiten en Cijfers' genoemd) die in de vorige meting is gehanteerd. Doordat de focus van deze meting ligt op de meetbare kennisinformatiestromen betekent dit dat de onderdelen 'Meningen' en 'Flexibiliteit' uit de vorige meting niet in deze meting zijn opgenomen. Door specifiek de resultaten centraal te stellen in de meting, is de actualisatie op de vier doelstellingen dus vooral kwantitatief van karakter. Het voordeel van deze aanpak is de onderlinge vergelijkbaarheid, maar het nadeel is dat de nuance op lectoraatniveau vervalst. De uitkomsten zijn dan ook vooral op beleidsniveau te gebruiken. De kwalitatieve informatie over individuele lectoraten wordt verzameld door middel van het kwaliteitssysteem binnen hogescholen en lectoraten. Een dergelijk systeem zal niet voor 2008 operationeel zijn.

⁴ Naar een meetlat voor wisselwerking, pagina 87 Eindrapport aan AWT, Dialogic, Utrecht, 2003.

3 Uitvoering van de meting

3.1 Inleiding

De opzet van de meting, de gegevensverzameling en de procedures zijn zo dicht mogelijk bij de opzet van 2005 gebleven. De vragen, de lay-out van de vragenlijst en de route van informatie zijn vrijwel niet veranderd. In dit hoofdstuk wordt weergegeven welke activiteiten zijn uitgevoerd om de gegevens te verzamelen. Een onderverdeling is gemaakt naar voorbereiding, gegevensverzameling en verwerking en vervolgrapportage.

3.2 Voorbereiding

Op reguliere basis onderhoudt SKO contact met de hogescholen over de lectoraten. Een belangrijke rol hierbij spelen de zogenaamde 'interne contactpersonen'. Deze medewerkers van hogescholen werken onder verantwoordelijkheid van de cvb's van de hogescholen aan de vormgeving van het lectoraat. Soms is dit louter administratief, vaker is dit beleidsmatig van karakter. Deze groep is wederom als intermediair gevraagd om de coördinatie binnen de hogescholen op zich te nemen. Met hen is doorgesproken over de enquête en de te hanteren procedure.

De vragenlijst is ter goedkeuring voorgelegd aan SKO en HBO-raad. Vervolgens is de vragenlijst in een vast excel-format geprogrammeerd en naar de interne contactpersonen gestuurd. Per lectoraat zijn de historische gegevens (over 2002-2004) van het betreffende lectoraat aan het excel-bestand toegevoegd. Op deze wijze kreeg ieder lectoraat een volledig overzicht van de 'eigen historische gegevens' met het verzoek de gegevens over 2005 aan de sheet toe te voegen.

3.3 Gegevensverzameling

De gegevensverzameling vond plaats volgens een vaste procedure. De start vond plaats in de maand mei van 2006:

- Alle 122 lectoraten uit het vorige onderzoek zijn aangeschreven;
- De vragenlijst is verstuurd naar de interne contactpersonen;
- Vervolgens zijn de gegevens binnen de hogescholen verzameld en geretourneerd aan Consort;
- Door Consort is een check gemaakt op de geretourneerde vragenlijsten. Uitschieters nogmaals voorgelegd aan lectoraten en interne contactpersonen;
- Aansluitend zijn -na akkoord van de interne contactpersoon of lector- de gegevens in de database geladen;
- De gegevens zijn gekoppeld aan de database van de meting uit 2005.

Omdat er geen vragen waren voor andere respondenten dan de lectoren, is de voortgang van het invullen in direct overleg met de betrokkenen gegaan. De laatste vragenlijsten zijn in de week van 23 juli in de database ingelezen. De verwerking van de data is aansluitend in SPSS uitgevoerd.

3.4. Berekeningswijze

De gehanteerde berekeningen wijken voor een aantal tabellen af van de berekening in 2005. In die meting werd het gemiddelde van de uitkomsten berekend over de gehele groep van lectoraten, ongeacht het aantal van de lectoraten dat de activiteit uitvoerde. In deze rapportage is gekozen voor het gemiddelde over de aantallen voor de lectoraten die de activiteit wel uitvoerden. Ter illustratie: een berekening in de vorige meting in 2005 had bijvoorbeeld de volgende getallen bij de vraag: 'Aantal MKB-bedrijven waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt' in het derde productiejaar: 41% met 4,7 contacten. Dit jaar zou dezelfde vraag met geactualiseerde gegevens in 2006 er als volgt hebben uitgezien: 49% met 5,4 contacten.

De reden voor deze aangepaste berekeningswijze is voortschrijdend inzicht: lectoraten hebben eigen accenten en sommige activiteiten zijn markt/sector of specifiek voor een sector. De gemiddelden over alle lectoraten haalt die nuance uit de cijfers.

Om de resultaten vergelijkbaar te maken tussen de meting uit 2005 en de meting van 2006 zijn in bijlage 3 de geactualiseerde cijfers van 2006 volgens de oude berekening van 2005 weergegeven. In de volgende metingen zal deze nieuwe berekening als basis gehanteerd worden.

3.5 Rapportages

Dit rapport is een weergave van uitkomsten van de gehele groep van onderzochte lectoraten. Net als in de meting van 2005 krijgen de lectoraten direct informatie terug over de uitkomsten voor het eigen lectoraat. Overigens is dat materiaal alleen maar '*informatie*' en wordt het verder niet gebruikt als een normatief kader. Dit zal op een vergelijkbare wijze plaatsvinden als de rapportage die in mei van 2006 door SKO naar de lectoren is toegestuurd. Een dergelijk rapport voorziet een lectoraat van de eigen resultaten vergeleken met de sector en de overall gemiddelden.

4 Onderzochte lectoraten

4.1 Betrokken lectoraten

In de meting van vorig jaar waren 122 lectoraten betrokken⁵. Om de ontwikkelingen van de onderzochte groep van lectoraten te kunnen volgen zijn deze lectoraten bij deze meting wederom benaderd.

Dit betekent dat in deze meting geen lectoraten zijn betrokken die al door de commissie-Karssen zijn onderzocht (gestart in 2002 of eerder). Tevens betekent dit dat er geen lectoraten betrokken zijn in de meting die na september 2004 zijn gestart.

Tabel 1 geeft het sectorale overzicht van de lectoraten die hebben deelgenomen aan de 2 metingen waarop deze rapportage is gebaseerd. In deze tabel en de tabellen in de volgende hoofdstukken worden de afkortingen van de sectoren gehanteerd. Bijlage 5 geeft het overzicht van de afkortingen.

Tabel 1: Sectoraal overzicht van de totale populatie van lectoraten en het aantal lectoraten dat betrokken is geweest bij de metingen van 2005 en 2006

Sector	Populatie per 28 juni 2006	Meting 2005 (% van de populatie)	Meting 2006 (% van de populatie)
hao	9	6 (55%)	4 (44)%
heo	44	20 (61%)	17 (38)%
hgzo	19	11 (55%)	11 (57)%
hpo	33	16 (48%)	15 (45)%
hsao	24	11 (50%)	12 (50)%
htno	36	17 (49%)	15 (41)%
kuo	26	9 (31%)	10 (38)%
overige	62	29 (48%)	29 (46)%
Totaal	253*	119 (49%)	113 (44)%**

* Onder populatie zijn ook de lectoraten opgenomen die géén subsidie vanuit SKO ontvangen, maar die wel zijn goedgekeurd

** het percentage lectoraten in 2005 ligt eigenlijk nog iets hoger omdat in de periode oktober 2005 tot en met juni 2006 ook weer een aantal nieuwe lectoraten is gestart.

Uit Tabel 1 valt af te leiden dat bijna de helft van alle lectoraten betrokken is bij de metingen. Sectoraal gezien is het percentage van kuo- en heo-lectoraten wat lager. De totale respons komt uit op 92,6% (122 uitgenodigd, 113 gereageerd).

⁵ In het rapport "Stand van zaken in het hoger onderwijs (de golven zetten door)" van januari 2006 zijn in tabel 1 aangaande de aantallen betrokken lectoraten enkele fouten geslopen. Voor de volledigheid is de correcte tabel opgenomen in Bijlage 4.

4.2 Opbouw van de dataset - productiejaar

De verzamelde gegevens over de productie van lectoraten in het kalenderjaar 2005 zijn gekoppeld aan de gegevens die in de vorige meting zijn verzameld over de jaren 2002-2004.

Deze gegevens zijn, evenals bij het vorige onderzoek, uitgesplitst naar 'productiejaren'. Dit is gedaan om de resultaten beter vergelijkbaar te maken tussen de lectoraten, en om betere uitspraken te kunnen doen over de ontwikkeling van de lectoraten door de jaren heen. Een weergave per kalenderjaar zou minder inzicht bieden in de ontwikkeling van lectoraten. Immers als gemeten wordt per kalenderjaar, wordt het gemiddelde mede beïnvloed door de lectoraten die nog maar net aan hun ontwikkeling zijn begonnen. Daarvoor is er zowel vorig jaar als dit jaar gekozen om de productiejaren centraal te stellen en niet de kalenderjaren. De reële cijfers zijn dan per productiejaar onderling te vergelijken.

Productiejaar 1 is het jaar waarin het lectoraat van start is gegaan. Voor het startjaar is de administratieve startdatum van SKO gehanteerd. Aangezien lectoraten gespreid over het jaar starten is het productiejaar over het algemeen niet een volledig jaar. Het kalenderjaar hierna wordt productiejaar 2 genoemd en vervolgens volgen de productiejaren 3 en 4. Een lectoraat dat gestart is in 2002 kent dus vier productiejaren waarover gegevens bekend zijn. Ligt de startdatum in 2003 dan zijn er 3 productiejaren. Bij de start in 2004 zijn er dan twee productiejaren.

Tabel 2: Overzicht van de relatie tussen productiejaar, startjaar en jaar waarover gegevens zijn verzameld

Productiejaar 1 (119 lectoraten)	Gegevens over 2002 van lectoraten die gestart zijn in 2002 (22 lectoraten)	Gegevens over 2003 van lectoraten die gestart zijn in 2003 (68 lectoraten)	Gegevens over 2004 van lectoraten die gestart zijn in 2004 (29 lectoraten)
Productiejaar 2 (118 lectoraten)	Gegevens over 2003 van lectoraten die gestart zijn in 2002 (22 lectoraten)	Gegevens over 2004 van lectoraten die gestart zijn in 2003 (68 lectoraten)	Gegevens over 2005 van lectoraten die gestart zijn in 2004 (28 lectoraten)
Productiejaar 3 (87 lectoraten)	Gegevens over 2004 van lectoraten die gestart zijn in 2002 (22 lectoraten)	Gegevens over 2005 van lectoraten die gestart zijn in 2003 (65 lectoraten)	
Productiejaar 4 (20 lectoraten)	Gegevens over 2005 van lectoraten die gestart zijn in 2002 (20 lectoraten)		

Noot: De ■ hebben betrekking op de gegevens die verkregen zijn in de meting van 2005, de ■ op de gegevens die zijn verzameld in de meting van 2006.

Tabel 2 geeft een toelichting op de relatie tussen productiejaar, startjaar en (kalender)jaar waarover de analyses hebben plaatsgevonden. De gegevens zijn verzameld in de metingen van vorig jaar (■ gemarkeerd) en dit jaar (■ gemarkeerd).

De gegevens in de linkerkolom laten zien over hoeveel lectoraten er gegevens beschikbaar zijn in de verschillende productie jaren. Ten behoeve van productiejaar 1 zijn er gegevens beschikbaar van 119 lectoraten⁶. De gegevens van al deze lectoraten zijn in de meting van vorig jaar verzameld.

Over het productiejaar 2 zijn over 118 lectoraten gegevens beschikbaar. Deze hebben betrekking op 90 lectoraten waarvan de gegevens over het tweede productiejaar in de vorige meting zijn verzameld en 28 lectoraten die in 2005 in hun tweede productiejaar zaten.

In de database over productiejaar 3 zijn gegevens verzameld van 87 lectoraten. Voor 22 lectoraten zijn vorig jaar gegevens verzameld, voor 65 lectoraten zijn de gegevens verzameld in deze meting.

Tenslotte zijn er op dit moment gegevens verzameld over 20 lectoraten die zich in het vierde productiejaar bevinden.

Tabel 3 geeft een sectoraal overzicht van het aantal betrokken lectoraten per productiejaar.

Tabel 3: Aantal lectoraten waarover productiecijfers zijn verzameld per sector, uitgesplitst naar productiejaar

Sector	Productiejaar			
	1	2	3	4
hao	6	6	2	0
heo	20	19	14	3
hgzo	11	11	8	4
hpo	16	16	12	2
hsao	11	11	8	3
htno	17	17	12	4
kuo	9	9	8	1
overige	29	29	23	3
Totaal	119	118	87	20

⁶ De gegevens die over productiejaar 1 in dit rapport worden gepresenteerd wijken iets af van de gegevens uit het vorige rapport 'De golven zetten door, pagina 16'. Dat verschil is ontstaan doordat er twee lectoraten zijn verschoven in jaartallen, een van 2004 naar 2003 en een van 2003 naar 2004. Deze administratieve verschuiving heeft plaatsgevonden na verschijning van het voorgaande rapport.

Het vervolg van het rapport gaat over de gegevens die verzameld zijn in 2005 én in 2006. Dit onderzoek geeft wat betreft de productiecijfers een preciezer en betrouwbaarder beeld dan het vorige rapport over de productie jaren 2 en 3. Tevens wordt er een eerste doorkijk gegeven naar het vierde productiejaar. Aangezien de gegevens over het 4e productiejaar slechts betrekking hebben op 20 lectoraten, moeten de gepresenteerde gegevens met enige terughoudendheid worden gezien.

5 Inkomstenbronnen lectoraten

Lectoraten weten in de loop van hun bestaan de totale inkomsten te vergroten. Tabel 4 geeft hiervan een overzicht. De groei van productiejaar 1 naar productiejaar 2 is minder groot dan de cijfers doen voorkomen. Productiejaar 1 is immers gemiddeld iets minder dan een half jaar. Productiejaar 2 (3 en 4) heeft betrekking op een volledig jaar.

In de meting worden vier inkomstenbronnen onderscheiden: subsidiegelden die door SKO ter beschikking aan het lectoraat worden gesteld, bijdragen vanuit de hogeschool, subsidies en contractactiviteiten (derden op commerciële basis, omzet uit projecten en overige inkomsten).

Tabel 4: Inkomstenbronnen van lectoraten, uitgesplitst naar productiejaar

	Productiejaar			
	1	2	3	4
hogeschool	€ 15.720	€ 38.610	€ 49.371	€ 79.132
SKO	€ 88.497	€ 146.116	€ 142.077	€ 144.488
subsidies	€ 880	€ 11.664	€ 11.243	€ 13.560
<i>Contractactiviteiten</i>				
derden op				
commerciële basis	€ 1.732	€ 4.005	€ 8.650	€ 13.988
omzet uit projecten	€ 2.924	€ 12.746	€ 17.819	€ 38.825
overige inkomsten	€ 1.136	€ 5.765	€ 5.684	€ 18.043
Totaal	€ 110.888	€ 218.906	€ 234.843	€ 308.036

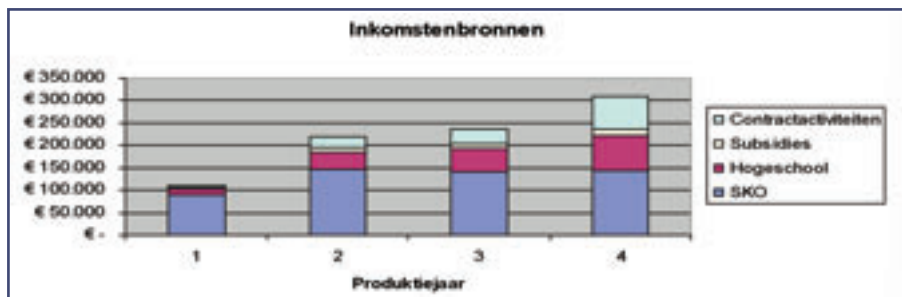
Noot: De inkomstenbronnen van de onderzochte lectoraten zijn alleen meegenomen indien de bijdrage vanuit SKO is aangegeven.

Grafiek 1 in combinatie met Tabel 4 geeft de ontwikkeling van de inkomstenbronnen in de productie jaren 2, 3 en 4 weer. De totale inkomsten stijgen van € 218.000,- in het tweede jaar en € 234.000,- in jaar 3 naar € 308.000,- in het vierde jaar⁷.

Absoluut gemeten wordt de groei voornamelijk verklaard door een toename van de bijdrage van de hogescholen en de inkomsten uit contractactiviteiten. Tussen het tweede en vierde productiejaar groeit de bijdrage van hogescholen van ca. € 38.000,- naar € 79.000,- en voor contractactiviteiten op projectbasis van ca. € 12.000,- naar € 38.000,-.

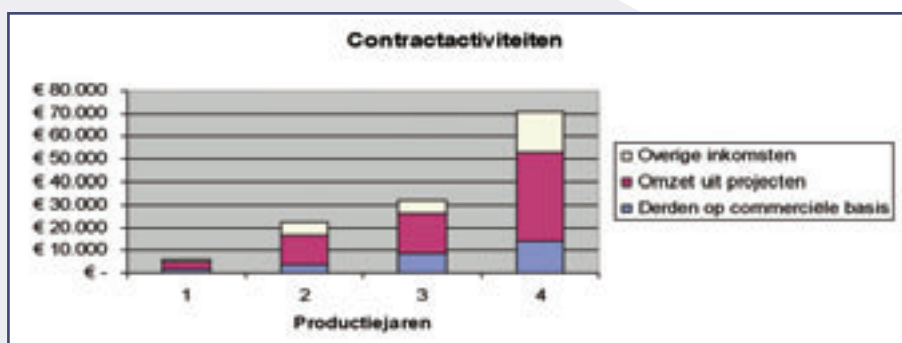
⁷ Aangezien de gegevens over het vierde productiejaar slechts betrekking hebben op 20 lectoraten, moeten de gepresenteerde gegevens met enige terughoudendheid worden gezien.

Grafiek 1: Overzicht van de inkomsten van lectoraten, uitgesplitst naar bron en productiejaar.

De geworven subsidies zijn redelijk stabiel rond de € 11.000. De meeste lectoraten hebben hieruit geen inkomsten. Voor lectoraten die wel subsidie weten te verwerven zijn deze inkomsten meestal substantieel op het totale budget. De SKO-subsidiegelden zijn stabiel rond de € 145.000,-.

Grafiek 2: Overzicht van de inkomsten uit contractactiviteiten van lectoraten, uitgesplitst naar aard en productiejaar.

Er is ook een duidelijke toename waar te nemen in contractactiviteiten (van € 21.000,- tot € 70.000,-). In grafiek 2 worden de inkomsten uit contractactiviteiten uitgesplitst naar derden op commerciële basis, omzet uit projecten, en overige inkomsten. Grafiek 2 laat zien dat tussen productiejaar 2 en 4 de groei van al deze activiteiten met ongeveer een factor 3 tot 4 toeneemt.

Tabel 5: Totale inkomsten van lectoraten per sector, uitgesplitst naar productiejaar en inkomsten per sector

Sector	Productiejaar			
	1	2	3	4
hao	€ 128.913	€ 337.968*	€ 237.907	
heo	€ 83.274	€ 179.208	€ 224.874	€ 247.011
hgzo	€ 98.220	€ 219.379	€ 274.883	€ 372.295
hpo	€ 139.746	€ 225.759	€ 270.186	€ 298.210
hsao	€ 74.544	€ 193.073	€ 214.323	€ 225.286
htno	€ 120.589	€ 187.557	€ 215.464	€ 273.075
kuo	€ 128.245	€ 202.254	€ 180.995	€ 274.899**
overige	€ 119.783	€ 246.671	€ 241.915	€ 349.561

* In het afgelopen jaar heeft één hao-lectoraat een subsidie weten te verwerven van ruim € 600.000,-

** Dit bedrag is gebaseerd op slechts één lectoraat.

Tabel 5 geeft een overzicht van de totale inkomstenbronnen van lectoraten uitgesplitst naar de verschillende sectoren. De tabel laat zien dat lectoraten uit de sectoren hao, hgzo, hpo en overige gemiddeld de hoogste inkomsten hebben en hsao en kuo de laagste. Het verschil belooft ca. € 50.000,- tot € 100.000,-.

De twee belangrijkste inkomstenbronnen voor lectoraten zijn de financiering vanuit SKO en de bijdragen vanuit de hogeschool. De lectoraten van de sectoren hgzo, hsao en htno zijn minder afhankelijk van de SKO-subsidie. Lectoraten binnen de sector kuo verkrijgen vrijwel geen inkomsten vanuit de hogescholen zelf.

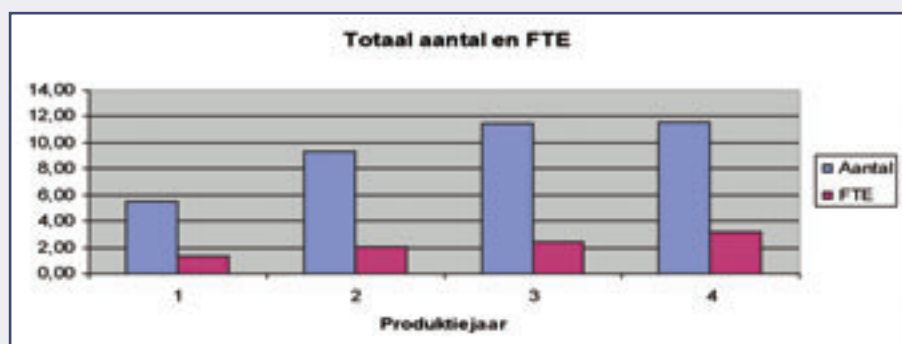
6 Omvang en samenstelling lectoraten

Lectoraten zijn relatief kleine organisatorische eenheden. In het tweede en derde productiejaar maken lectoraten over het algemeen een behoorlijke groei door. Gemiddeld zijn voor een lectoraat circa 10 personen werkzaam. De aanstellingen zijn echter versplinterd. Tabel 6 en Grafiek 3 geven de samenstelling van de lectoraten weer.

Tabel 6: Gemiddelde omvang van lectoraten, uitgesplitst naar productiejaar

Functie		Productiejaar			
		1	2	3	4
Lector(en)	Aantal	1,1	1,18	1,12	1,25
	fte	0,57	0,62	0,6	0,72
Associate Lectoren	Aantal	0,04	0,16	0,1	0
	fte	0,01	0,02	0,01	0
Kenniskring extern	Aantal	0,57	1,13	1,43	0,75
	fte	0,05	0,12	0,15	0,15
Kenniskring intern	Aantal	3,25	5,92	6,69	8,1
	fte	0,58	1,07	1,24	1,99
Management-ondersteuning	Aantal	0,39	0,64	0,92	1,1
	fte	0,1	0,2	0,23	0,33
Overige	Aantal	0,13	0,33	0,56	0,4
	fte	0,01	0,03	0,08	0,04
Totaal	Aantal	5,48	9,36	10,82	11,60
	fte	1,32	2,06	2,31	3,23

Grafiek 3: Omvang van het lectoraat naar aantal en fte uitgesplitst naar productiejaar

De lector of lectoren hebben gemiddeld een (gezamenlijke) aanstelling van 0,6 fte. In 60% van de gevallen heeft de lector een aanstelling van 0,6-0,7 fte. Ca. 20% van de lectoren heeft een aanstelling die gelijk is aan het door SKO voorgeschreven minimum van 0,4 fte. Enkele lectoren zitten onder dit voorgeschreven minimum. In 15% van de gevallen heeft de lector een aanstelling van 0,7-1,0 fte.

Associate lectoren (voorheen genoemd Assistent lectoren) komen zeer sporadisch voor (bij ca. 8% van de lectoraten). Ook is het (nog) niet gebruikelijk dat een lectoraat externe kenniskringleden in dienst heeft. In het eerste productiejaar is dit bij grofweg 1 op de 5

lectoraten het geval. In de jaren daarna neemt het toe naar een niveau dat 50% van de lectoraten één of meer lectoren in dienst heeft.

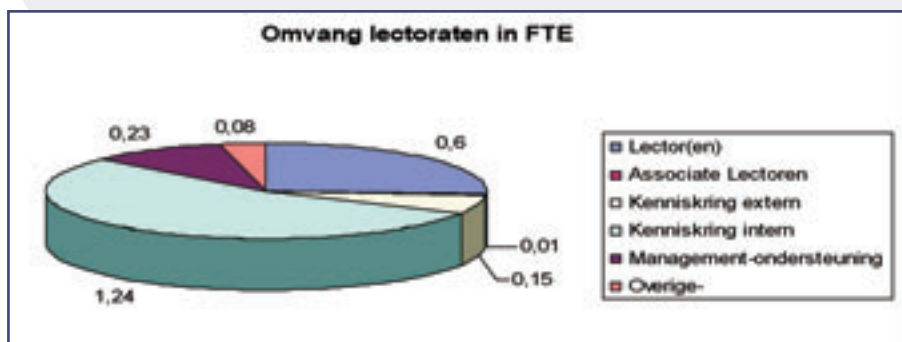
Van alle onderzochte lectoraten heeft ruim 60% in het eerste productiejaar één of meerdere leden van de interne kenniskring in dienst. Door de jaren heen wordt dit percentage steeds hoger: 90% (productiejaar 2) en 100% (productiejaar 3 en 4).

In het eerste productiejaar heeft slechts één op de drie lectoraten management ondersteuning in dienst. In het derde productiejaar is dit toegenomen naar 80%.

Uitsplitsing naar sectoren levert eenzelfde beeld op voor de omvang en samenstelling. Hgzo en hao hebben over het algemeen wat grotere lectoraten. Opvallend is dat hao-, hgzo- en overige lectoraten een zeer omvangrijke interne kenniskring hebben. Overigens allen met een (zeer) beperkte aanstelling.

Tenslotte geeft Grafiek 4 de verhouding weer tussen de verschillende deelnemers aan het lectoraat. Hier is een uitsnede gemaakt over productiejaar 3.

Grafiek 4: Omvang en samenstelling lectoraat over productiejaar 3

In deze grafiek is samenstelling weergegeven over het derde productiejaar, deze samenstelling verandert vrijwel niet door productiejaar heen.

7 Doelstelling 1 – Kennisinstellingen

De objectief traceerbare en kwantificeerbare resultaten die de lectoraten binnen de kennisinfrastructuur hebben behaald zijn uitgesplitst naar kennisinstellingen en professionele netwerken. Tabel 7 geeft aan dat de resultaten ten aanzien van kennisinstellingen een positieve ontwikkeling laten zien. In het eerste productiejaar zijn de activiteiten nog beperkt. In het tweede en derde jaar hebben vrijwel alle lectoraten een intensieve samenwerking met kennisinstellingen. In toenemende mate leidt dit tot gastcolleges en onderzoeksprojecten. De groei binnen de verschillende sectoren volgt eenzelfde ontwikkeling.

Tabel 7: Resultaten – Kennisinstellingen, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal kennisinstellingen waarmee een intensieve kennisuitwisseling plaatsvindt	42% (3)	82% (4,3)	90% (6,5)	100% (6,1)
Aantal gastcolleges bij andere kennisinstellingen, gegeven vanuit het lectoraat	31% (3,2)	63% (4,7)	75% (7,2)	85% (5,4)
Aantal opdrachten voor kennisinstellingen die onder de paraplu van het lectoraat worden uitgevoerd	10% (2,2)	31% (2,7)	40% (4,1)	60% (2)
Aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat met een kennisinstelling zijn gestart	14% (1,8)	50% (2,5)	64% (2,7)	75% (2,6)
Aantal onderzoeksopdrachten dat door een kennisinstelling (mee-) gefinancierd wordt	9% (2,5)	28% (3,3)	43% (2,7)	50% (2)

*Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat het gemiddelde aangegeven van activiteiten voor de lectoraten die **daadwerkelijk de activiteit uitvoerden**.*

Hoewel de groei binnen de sectoren soortgelijk is, zijn er qua absolute aantallen enkele verschillen gevonden (als ijkpunt is hiervoor het derde productiejaar genomen). Ten opzichte van de andere sectoren onderscheiden kuo en hgzo zich positief dat zij op vier van de vijf activiteiten uit Tabel 7 een stuk hoger scoren. Htno scoort aan de andere kant lager wat betreft kennisinstellingen waar kennisuitwisseling mee plaatsvindt, gegeven gastcolleges en opdrachten voor kennisinstellingen.

Acht van de tien lectoraten neemt na drie jaar deel aan een professioneel netwerk. Hiervoor worden door de jaren heen in toenemende mate conferenties georganiseerd.

Ook worden er presentaties (gemiddeld ruim 13 in productiejaar 3) gegeven op symposia en conferenties. Ongeveer 60% van de lectoraten onderhoudt een intensieve kennisuitwisseling met een brancheorganisatie.

Tabel 8: Resultaten – Professionele netwerken, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal professionele netwerken waarin het lectoraat deelneemt	39% (3,3)	76% (4,6)	82% (6,3)	100% (5,5)
Aantal conferenties die zijn georganiseerd vanuit het lectoraat	13% (1,7)	57% (1,8)	73% (2,6)	75% (2,9)
Aantal presentaties tijdens conferenties, symposia, etc.	47% (5,8)	86% (9,8)	90% (13,7)	100% (18,4)
Aantal brancheorganisaties waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	15% (2,2)	47% (2,4)	60% (2,9)	60% (2,1)

*Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van activiteiten voor de lectoraten die **daadwerkelijk de activiteit uitvoerden**.*

Lectoraten in de sectoren hsa0 en hpo hebben relatief veel professionele netwerken (bijna 8 en 9) en vanuit deze lectoraten worden in het derde productiejaar relatief veel (15 tot 20) presentaties gegeven tijdens conferenties en symposia (overigens geldt dit ook voor de hpo-lectoraten). Lectoraten in de sector kuo scoren hierop een stuk lager. Ook de lectoraten uit de sector htno scoren lager op professionele netwerken en georganiseerde conferenties.

8 Doelstelling 2 en 3 - Bedrijven en instellingen

De te kwantificeren resultaten die de lectoraten hebben behaald op het terrein van bedrijven en instellingen zijn weergegeven in Tabel 9. Deze tabel laat zien dat er op alle gemeten onderdelen een toename te zien is in de eerste drie productiejaar.

Tabel 9: Resultaten – Bedrijven en instellingen, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal middelgrote/grote bedrijven waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	17% (9)	48% (9,7)	59% (10,6)	55% (11,5)
Aantal mkb-bedrijven waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	15% (10,2)	42% (9)	49% (11,1)	50% (10,7)
Aantal instellingen waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	35% (5,4)	77% (5,7)	82% (9,1)	90% (9,1)
Aantal opdrachten voor bedrijven en instellingen die onder de paraplu van het lectoraat worden uitgevoerd	19% (4,2)	50% (5,7)	68% (6,8)	85% (7,6)
Aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat met een bedrijf of instelling zijn gestart	21% (3,3)	55% (3,7)	70% (4,7)	80% (5,1)
Aantal onderzoekopdrachten dat door een bedrijf en/of een instelling (mee)gefinancierd wordt	25% (2,6)	51% (3,5)	65% (4,8)	85% (3,9)
Hoeveel projecten (gemiddeld genomen) per jaar worden vanuit het lectoraat gestart?	36% (5,3)	66% (7,3)	81% (7,5)	90% (6,8)
Aantal externe personen dat via het lectoraat bij het onderwijs een rol heeft gespeeld?	18% (6,9)	49% (7)	63% (10,4)	70% (7,1)

*Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van activiteiten voor de lectoraten die **daadwerkelijk de activiteit uitvoerden**.*

Ter illustratie: 82% van de lectoraten in het derde productiejaar onderhoudt gemiddeld 9,1 contacten. Aangenomen dat de onderzochte populatie (82% van het totaal 253 lectoraten) representatief is voor alle lectoraten, dan wordt voor alle lectoraten het aantal instellingen waarmee een intensieve kennisuitwisseling plaatsvindt ruim 1880. Als we dezelfde berekening voor de kennisuitwisseling met bedrijven doorvoeren, dan komen we voor middelgrote/grote bedrijven op een aantal van ruim 1580, en voor het mkb op een aantal van 1375.

Sectoraal zijn er nogal wat verschillen gevonden in de aantallen lectoraten die betrokken zijn bij de verschillende onderdelen (als ijkpunt is gehanteerd het derde productiejaar). Hsao- en heo-lectoraten zijn actiever op vrijwel alle onderdelen. Hgzo-lectoraten hebben juist veel contacten met instellingen, evenals de hsao-lectoraten. Hpo-lectoraten hebben relatief weinig kennisuitwisseling met bedrijven (klein en groot) en zij gebruiken weinig externe personen in het onderwijs. Overigens werken sommige sectoren niet of nauwelijks met MKB bedrijven, terwijl de op de markt gerichte sectoren zoals htno, heo, maar ook de sector hsao⁸ beduidend hoger scoren dan het gemiddelde (van ruim 8 tot 22 contacten). Kuo-lectoraten scoren laag op vrijwel alle onderdelen, met uitzondering van het aantal gestarte projecten en de betrokkenheid van externen bij het onderwijs. Daarop scoort deze sector juist zeer hoog.

Verder zijn de aantallen samenwerkingsverbanden en –overeenkomsten die lectoraten hebben met bedrijven en instellingen onderzocht. Tabel 10 laat zien dat er tussen jaar 2 en 3 een lichte stijging is in het aantal samenwerkingsverbanden met bedrijven en instellingen tot respectievelijk 24 en 15 samenwerkingsverbanden. De focus lijkt meer op regionale bedrijven en nationale instellingen. Maar het is goed te constateren dat de internationale netwerken zich ontwikkelen (zie productiejaar 2 en 3 ‘instellingen’). Er lijkt een lichte afname te zijn in het aantal samenwerkingsverbanden met lokale en nationale bedrijven.

⁸ De hsao-lectoraten hebben opmerkelijk veel contacten met het bedrijfsleven. Wellicht heeft dit met de aard van de lectoraten te maken, waarin (arbeid)organisaties een belangrijke factor zijn.

Tabel 10: Samenwerkingsverbanden tussen lectoraten en bedrijven en instellingen

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Samenwerkingsverbanden met bedrijven:				
Lokaal	--*	27% (7,8)	26% (4,3)	25% (2,4)
Regionaal	--*	44% (6)	36% (11,3)	40% (3,3)
Nationaal	--*	41% (5,5)	29% (5,6)	50% (3,5)
Internationaal	--*	19% (2,7)	20% (2,8)	10% (1,5)
Samenwerkingsverband met instellingen:				
Lokaal	--*	30% (4,6)	43% (3,3)	60% (2,7)
Regionaal	--*	52% (5,2)	47% (4,4)	70% (2,3)
Nationaal	--*	44% (3,7)	59% (4,9)	85% (4)
Internationaal	--*	16% (3,5)	44% (2,9)	75% (3,1)

* Over het eerste productiejaar zijn geen gegevens bekend.

*Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van activiteiten voor de lectoraten die **daadwerkelijk de activiteit uitvoerden***

9 Doelstelling 4 - Bijdrage aan het onderwijs

9.1 Inleiding

In de meting van 2005 is in eerste instantie een beperkte operationalisatie gehanteerd ten aanzien van de mate waarin docenten in de kenniscirculatie zijn betrokken. In de meting van 2006 is ook gevraagd naar de betrokkenheid van docenten bij het lectoraat (algemeen, in projecten en bij onderzoeken), bij onderwijsvernieuwingstrajecten en deskundigheidsbevordering.

Kenniscirculatie effectmetingen naar studenten zijn geoperationaliseerd in termen van traceerbare eenheden.

9.2 Resultaten docenten

Tabel 11 laat zien dat het aantal stages dat docenten via de kenniskring in het werkveld heeft gelopen, alsmede het aantal docenten dat via het lectoraat tijdelijk gedetacheerd is geweest, zeer beperkt plaatsvinden. Wel is een stijgende tendens over de jaren heen zichtbaar. Sectoraal gezien lopen driemaal zoveel docenten via hgzo-, en hso-lectoraten stages via deze lectoraten dan uit de andere sectoren. De detacheringen lopen grosso modo terug.

Lectoraten weten binnen de hogescholen in hoge mate betrokkenheid van docenten te organiseren. De meeste hiervan komen in aanraking met de lectoraten door deelname aan deskundigheidsbevorderende activiteiten voor docenten. Daarnaast zijn er in toenemende mate docenten betrokken bij onderzoek, projecten en onderwijsvernieuwingstrajecten. Hpo-lectoraten scoren op al deze onderdelen hoog, terwijl heo-lectoraten op de betrokkenheid bij projecten, onderwijsvernieuwingstrajecten en deskundigheidsbevordering laag scoren.

Ter illustratie: 82% van de lectoraten in het derde productiejaar zorgt voor deskundigheidsbevordering en professionaliseringstrajecten voor docenten. Gemiddeld bereiken zij daar 22 docenten mee. Daarbij is aangenomen dat de onderzochte populatie (81% van het totaal) representatief is voor alle lectoraten in het derde productiejaar ruim 4560 docenten (doublures niet meegerekend).

Tabel 11: Resultaten – relatie met externe partijen middels docenten, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal docenten dat via de kenniskring stage heeft gelopen in het werkveld	10% (0,5)	19% (0,9)	16% (0,9)	25% (2,2)
Aantal docenten dat via het lectoraat tijdelijk gedeta- cheerd is	7% (0,3)	21% (0,8)	20% (0,8)	15% (0,7)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij het lectoraat (hieronder vallen ook docenten die in dienst zijn van het lectoraat).	---*	87% (9)	97% (22,5)	95% (26,4)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïni- tieerde - onderzoeken.	---*	93% (6,3)	94% (9,6)	95% (9)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïni- tieerde – projecten.	---*	77% (6,1)	91% (11,9)	95% (14,6)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïni- tieerde - onderwijsvernieu- wingstrajecten.	---*	77% (6,7)	86% (9,6)	90% (14,4)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïni- tieerde - deskundigheids- bevordering- en of profes- sionaliseringstrajecten.	---*	64% (9,2)	82% (22)	95% (24,5)

* Deze gegevens zijn in de meting van 2005 niet meegenomen.

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van activiteiten voor de lectoraten die daadwerkelijk de activiteit uitvoerden

9.3 Resultaten studenten en promovendi

Het aantal gestarte afstudeerprojecten en het aantal afstudeerders neemt door de jaren heen toe. Zie hiervoor Tabel 12. Het percentage van lectoraten dat in het afstudeertraject van studenten een rol speelt neemt toe tot ca. 70% in het derde productiejaar. Iets minder dan de helft van de lectoraten begeleidt ook stages.

Ter illustratie: bij de 70% van de lectoraten die zich in het derde productiejaar bevindt, studeren gemiddeld 11,3 studenten af. Aangenomen dat de onderzochte populatie representatief is voor alle lectoraten, dan wordt het aantal afstudeerders bij lectoraten in het derde productiejaar ruim 2000.

Het aantal promovendi waarbij een lectoraat betrokken is, neemt door de jaren heen toe naar een niveau van 1 per jaar (in het derde productiejaar).

Tabel 12: Resultaten studenten en promovendi

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal gestarte afstudeerprojecten	17% (5,7)	51% (5,2)	67% (9,2)	78% (8,7)
Aantal afgestudeerden bij het lectoraat	7% (7,1)	45% (6)	70% (11,3)	85% (13,2)
Aantal studenten dat bij het lectoraat stage heeft gelopen	12% (10,4)	38% (14,2)	45% (7)	65% (10,9)
Het aantal promovendi waarbij de lector formeel betrokken is*	9% (1,7)	21% (1,9)	44% (2,2)	60% (2,7)
Aantal afstudeerders bij het lectoraat dat een baan heeft gekregen bij één van de organisaties met wie het lectoraat samenwerkt	5% (3,1)	14% (3)	26% (3)	29% (2,2)

* de definitie betrokkenheid van de lector bij promovendi is in de meting van dit jaar veranderd. (vorig jaar is gevraagd naar de betrokkenheid als eerste promotor). Hierdoor vallen de uitkomsten in de productie jaren 2-4 licht hoger uit.

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat het gemiddelde van activiteiten aangegeven voor de lectoraten die **daadwerkelijk de activiteit uitvoerden**

10 Doelstellingen 1 t/m 4 – Publicaties en media

Vanuit lectoraten wordt over de productie jaren heen in toenemende mate gepubliceerd. Het aantal lectoraten dat publiceert neemt toe, als ook het gemiddelde aantal publicaties van deze lectoraten. Tabel 13 en Grafiek 5 geven hiervan het overzicht.

De lectoraten publiceren meer en meer: het aantal wetenschappelijke publicaties stijgt van 5,6 van de lectoraten in het eerste jaar naar 6,1 van de lectoraten in het derde jaar. De professionele publicaties stijgen van 4,4 bij eerste jaar naar 7,5 in het derde jaar en populaire publicaties stijgen in dezelfde periode van 5,2 naar 7,3. Men werkt ook steeds meer met internetpublicaties: van 3,8 in het eerste jaar naar 4,2 in het derde jaar.

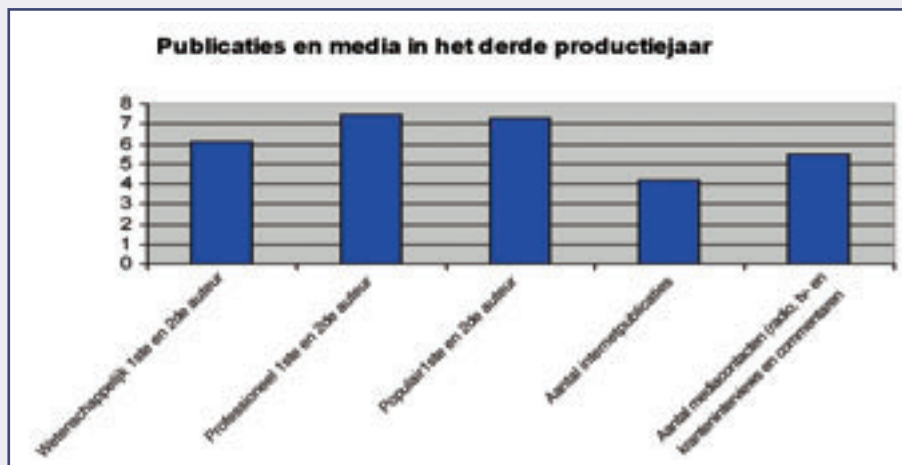
Tabel 13: Aantal publicaties (wetenschappelijk, professioneel, populair en via internet) en mediacontacten, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Wetenschappelijk (eerste auteur)	20% (2,4)	57% (2,4)	68% (3,6)	70% (5,3)
Wetenschappelijk (tweede auteur)	10% (3,2)	30% (3,1)	37% (2,5)	50% (3,8)
Professioneel (eerste auteur)	32% (2,7)	71% (3,7)	81% (5,1)	85% (6,1)
Professioneel (tweede auteur)	10% (1,7)	21% (1,8)	32% (2,4)	45% (2,1)
Populair (eerste auteur)	26% (3,7)	44% (4,5)	59% (4,4)	75% (4,2)
Populair (tweede auteur)	5% (1,5)	9% (2,3)	13% (2,9)	15% (1,3)
Aantal internet publicaties	13% (3,8)	31% (6,4)	43% (4,2)	45% (15,8)
Aantal mediacontacten (radio-, tv- en kranteninterviews en commentaren)	21% (4,6)	62% (5,2)	74% (5,5)	80% (8,2)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat het gemiddelde aangegeven van de activiteiten voor alle betrokken lectoraten.

*Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van activiteiten voor de lectoraten die **daadwerkelijk de activiteit uitvoerden***

Grafiek 5: Publicaties en mediacontacten

In grafiek 5 zijn de publicaties en media nog een keer uitgesplitst voor het derde productiejaar. Als de wetenschappelijke, professionele, populaire en internet publicaties bij elkaar worden opgeteld, komt dat tot een gemiddelde van 19 in het eerste tot 25 in het derde productiejaar. Het aantal mediacontacten neemt ook toe door de jaren heen. Opvallend is dat de lectoraten die publiceren na een eerste startjaar een constante stroom van publicaties op gang brengen en houden. De groei van het publiceren op het internet neemt toe.

Daarnaast is het opvallend dat lectoraten in alle sectoren publiceren en zowel wetenschappelijk, professioneel als populaire publicaties voor hun rekening nemen. De professionele en populaire publicaties vormen daarbij de grootste groep.

Bijlagen

1 Meten van kenniscirculatie

De indicatoren die gemeten zijn, zijn vanuit de literatuur verzameld op de vier doelstellingen van de lectoraten. Daarnaast zijn algemene indicatoren opgenomen over de randvoorwaarden zoals financiering, omvang en algemene uitkomsten van het lectoraat. Hierna wordt weergegeven welke doelen de lectoraten hebben en met welke indicatoren deze doelen onderzocht worden.

In de literatuur zijn vele definities van kenniscirculatie in omloop, waarbij de meest voorkomende uitgaan van de volgende begrippen: Er is sprake van een kennisdrager (een machine of persoon of informatiebronnen), er is sprake van kenniscirculatie tussen actoren, met daaraan toegevoegd de effecten van kenniscirculatie. Hieronder volgt een toelichting op de begrippen

Kennisdragers

Kennis is ergens aanwezig en kan beschikbaar worden gemaakt voor de gebruiker. De beide actoren -de kennisgever en de kennisontvanger- hebben een eigen rol. Voorbeelden zijn: de meester en de leerling, de gelijkwaardige partners, de sparringpartners, de opdrachtgever en de leverancier. De actoren kunnen wisselen van rol, de uitwisseling van kennis is dan wederzijds versterkend. In deze meting vormen de lectoraten de kennisdragers.

Actoren bij kenniscirculatie

Bij kenniscirculatie zijn verschillende partijen betrokken: de lector, de kenniskring, de kennisinstellingen, bedrijven en instellingen, de medewerkers van hogescholen, de studenten. Allen hebben eigen wensen en verwachtingen ten aanzien van kennis en kenniscirculatie. Zo zal de kennisbehoefte van een docent meer gerelateerd zijn aan de opleidingseisen en de kennisbehoefte van een bedrijf op de commerciële toegevoegde waarde. Voor de lectoraten zijn vier typen actoren te onderscheiden:

- Kennisinstellingen
- Bedrijven en instellingen
- Docenten
- Studenten.

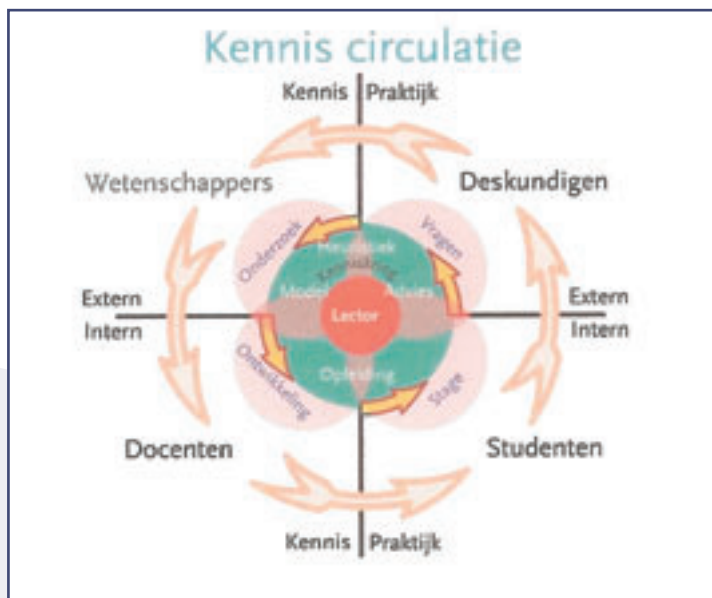
Inzicht in kenniscirculatie

De lectoren moeten inzicht hebben in de *kennisbehoefte* van de afnemer. Als de kennis er nog niet is, dan zal een vorm van kenniscreatie en -innovatie ontstaan. Aansluitend is de vraag of er dan ook kennis wordt *uitgewisseld* tussen de partijen. En is kennis *overdraagbaar* gemaakt. De ontvanger van kennis (individu, groep of organisatie) zal ook in staat moeten zijn te begrijpen wat de toegevoegde waarde is van kennis en in staat moeten zijn deze in zich op te nemen ('absorptive capacity') en *toepasbaar* te maken in de eigen omgeving. Nieuwe kennis ontstaat niet door een druk op de knop; deze kennis kan op andere plekken, tijdstippen of in een ander contact ontstaan. Kenniscirculatie is daarom een organisch proces waarin actoren elkaar over en weer beïnvloeden. De *evaluatie* van deze processen biedt de partijen de mogelijkheid om nieuwe kennisgebieden te onderkennen en verbeteringen aan te brengen. De onderlinge uitwisseling tussen de

actoren moet uiteindelijk ook leiden tot een bepaald effect: past men nieuwe of nieuw verworven kennis ook toe.

Relatie met doelstellingen lectoraat

Het in de meting gehanteerde model van kenniscirculatie is weergegeven in Afbeelding 1.

Afbeelding 1 Bron: rede Huub Toussaint openbare les Lichamelijke opvoeding in beweging, (april 2004 pagina 23; naar Voûte, J., Berendsen, J., Lichten, H. van, Toussaint, H.M. & Weert, T. van (2004). De Lector Strategie. Discussiestuk over de rol van de Lector besproken op 13 februari in het landelijk Lectorenoverleg. Zeist: Dutch Institute of Management & Innovation.)

In de afbeelding kunnen we de vier doelstellingen plaatsen waarop lectoraten in 2008 geëvalueerd worden:

- Positie in de kennisinfrastructuur: meer en meer intensieve samenwerkingsrelaties met (buitenlandse) instellingen voor onderwijs en onderzoek (kwadrant linksboven).
- Input vanuit economie en samenleving: meer en meer intensieve betrokkenheid van het bedrijfsleven en het werkveld bij onderwijs en onderzoek (kwadranten links- en rechtsboven).
- Bijdrage aan economie en samenleving: meer en betere producten en diensten die voorzien in de behoefte van het bedrijfsleven en het werkveld (kwadranten links- en rechtsboven).
- Bijdrage aan het onderwijs: bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs (kwadranten links- en rechtsonder).

De vier doelstellingen van lectoraten zijn in het kenniscirculatiemodel verdeeld naar actoren en naar de activiteiten die bij de actoren passen.

In de meting zijn de vragen opgesteld langs dit model van kenniscirculatie.

De resultaten behorende bij de vier in het schema genoemde actoren van het lectoraat zijn onderzocht. Deze resultaten zijn geactualiseerd.

2 Schema van doelstellingen, subdoelstellingen en indicatoren

Schema 1: Overzicht doelstellingen, subdoelstellingen, indicatoren en wijze van meten 2006

Doelstelling	Subdoelstelling	Indicator	Meting
Inkomstenbronnen en omvang			
	Inkomstenbronnen	Inkomstenbronnen*	Enquête / deskresearch
	Omvang en samenstelling	Omvang van het lectoraat	
		Samenstelling van het lectoraat	
Doelstelling 1: positie in de kennisinfrastructuur			
	Resultaten Kennisinstellingen	Resultaten Kennisinstellingen	Enquête / deskresearch
	Resultaten Professionele netwerken	Resultaten Professionele netwerken	Enquête / deskresearch
Doelstelling 2-3: input vanuit economie en samenleving, bijdrage aan economie en samenleving			
	Resultaten Bedrijven en instellingen	Resultaten Bedrijven en instellingen	Enquête / deskresearch
Doelstelling 4: bijdrage aan het onderwijs			
	Resultaten Docenten	Resultaten Docenten**	Enquête/ deskresearch
	Resultaten Studenten/ promovendi	Resultaten Studenten/ promovendi*	Enquête / deskresearch
Resultaten algemeen			
	Publicaties (eerste auteur)	Publicaties (eerste auteur)	Enquête / deskresearch
	Publicaties (co-auteur)	Publicaties (co-auteur)	Enquête / deskresearch
	Media (internet)	Media, (internet)*	Enquête / deskresearch

Noten:

- Voor de met een * gemarkeerde indicatoren zijn de definities aangescherpt
- Voor de met een ** gemarkeerde indicatoren zijn items toegevoegd

Vragenlijst

A.1 **Wat was in het afgelopen jaar 2005 (1-1-2005 t/m 31-12-2005) de omvang van het lectoraat? (uitgedrukt in aantallen en fte's) LET OP! In de F1.1 tabel kunnen geen waarden worden ingevoerd. Hiervoor dient u de invoersheet [invoerschema fte] te gebruiken. Klikte u daarvoor op onderstaande hyperlink, of onderaan de pagina op het tabje invoerschema. De waarden uit het invoerschema komen automatisch terug in deze verzamelstaat! Bij kolom G en H treft u toelichting en hulpteksten aan.**

Klik hier om naar het invoerschema te gaan	1-1-2005 t/m 31-12-2005			We bedoelen hier alle (formele) deelnemers: lectoren, assistent lectoren, leden van de kenniskring intern en extern (inclusief 'om niet' uren), managementondersteuning en secretariaat. Met formele deelnemers bedoelen wij dat er een vorm van een contract is met het lectoraat. Naar het aantal stagiaires wordt later gevraagd.
	Aantal	Totale aanstellingsduur in maanden	fte omgerekend naar heel jaar	De aanstelling van alle medewerkers altijd invullen op het invoerschema fte.
Lector(en)	0,0	0	0,0	
Associate lector(en)	0,0	0	0,0	
Kenniskring intern	0,0	0	0,0	
Kenniskring extern	0,0	0	0,0	
Managementondersteuning	0,0	0	0,0	
Overige	0,0	0	0,0	
Totaal	0,0	0	0,0	

A.2 **Wat was in het afgelopen jaar het budget van het lectoraat? Geef de verdeling naar de verschillende inkomstenbronnen (SKO, hogeschool, derden, etc.) Het totale budget wordt automatisch berekend en dient als controle. Bij kolom H treft u hulpteksten aan.**

	Historische gegevens 2002	Historische gegevens 2003	Historische gegevens 2004	1-1-2005 t/m 31-12-2005	percentage t.o.v het totaal in 2005
Bronnen					
Hogeschool				€ 0,00	0%
SKO				€ 0,00	0%
Subsidies				€ 0,00	0%
Omzet uit projecten				€ 0,00	0%
Derden op commerciële basis				€ 0,00	0%
Overige inkomsten				€ 0,00	0%
Totale budget in Euro's				€ 0,00	(=100%)

B.1 Kunt u in onderstaande tabel aangeven welke resultaten in het afgelopen jaar door het lectoraat zijn behaald? Bij kolom G treft u hulpteksten aan.						
B.1.1	Docenten onderwijsinhoud/curriculum	2002	2003	2004	1-1-2005 t/m 31-12-2005	
B.1.1.1	Het aantal docenten dat werkt bij het kennisdomein waarop het lectoraat betrekking heeft.					Kennisdomein: het terrein waaraan een beroepsgroep haar kennis, inzichten, methodische invalshoeken ontleent. Dit domein kan meerdere disciplines beslaan en verder reiken dan een opleiding of faculteit.
B.1.1.2	Het aantal docenten dat actief betrokken is bij het lectoraat (hieronder vallen ook docenten die in dienst zijn van het lectoraat).					Met 'actief betrokken' bedoelen wij dat docenten meewerken aan onderzoek, projecten, onderwijsontwikkeling of meedoen aan professionalisering/deskundigheidsbevorderingstrajecten geïnitieerd door het lectoraat
B.1.1.3	Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - onderzoeken.					Deze vraag is een verbijzondering, van de vraag naar het aantal docenten dat werkt bij het kennisdomein.
B.1.1.4	Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - projecten.					Deze vraag is een verbijzondering, van de vraag naar het aantal docenten dat werkt bij het kennisdomein.
B.1.1.5	Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - onderwijsvernieuwingstrajecten.					Deze vraag is een verbijzondering, van de vraag naar het aantal docenten dat werkt bij het kennisdomein.
B.1.1.6	Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - deskundigheidsbevordering- en of professionaliseringstrajecten.					Deze vraag is een verbijzondering, van de vraag naar het aantal docenten dat werkt bij het kennisdomein. Deskundigheidsbevordering / professionalisering van docenten: dit betreft o.a. onderwijsdidactiek (waaronder coaching), de bijdrage aan kennisontwikkeling, de kennisvergaring (waaronder toegepast onderzoek), kennisoverdracht en kennistoepassing.
B.1.1.7	Het aantal docenten dat via de kenniskring stage heeft gelopen in het werkveld.					
B.1.1.8	Het aantal docenten dat via het lectoraat tijdelijk gedetacheerd is.					

B.1.2	Studenten/promovendi	2002	2003	2004	2005	
B.1.2.1	Het aantal gestarte afstudeerprojecten.					
B.1.2.2	Het aantal studenten dat begeleid wordt bij het afstuderen door het lectoraat.					
B.1.2.3	Het aantal studenten dat bij het lectoraat stage heeft gelopen.					
B.1.2.4	Het aantal promovendi waarbij de lector formeel betrokken is.					We bedoelen hier de formele betrokkenheid vanuit de aanstelling van de lector en niet vanuit een aanstelling elders zoals bijvoorbeeld een Universiteit.
B.1.2.5	Het aantal afgestudeerde studenten dat een baan heeft gekregen bij één van de organisaties met wie het lectoraat samenwerkt.					
B.1.3	Bedrijven	2002	2003	2004	2005	
B.1.3.1	Het aantal bedrijven waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt.					Kennisuitwisseling: het uitwisselen van kennis ideeën en ervaringen tussen organisaties en individuen. Met intensieve kennisuitwisseling wordt bedoeld dat contactmomenten en uitwisseling op geregelde basis plaatsvindt. Een en ander uit zich in bijvoorbeeld gemeenschappelijk onderzoek en/of onderwijs, uitwisseling door stage en afstudeerplaatsen, gastcolleges over en weer, gemeenschappelijke publicaties of het delen van faciliteiten) etc.
B.1.3.2	Het aantal hiervan dat betrekking heeft op het MKB-bedrijven (bedrijven kleiner dan 250 medewerkers).					De Europese definitie voor het MKB is minder dan 250 medewerkers en jaaromzet minder dan 40M euro.
B.1.3.3	Geef hieronder aan hoeveel samenwerkingsverbanden het lectoraat heeft met bedrijven (lokaal, regionaal, nationaal, internationaal).					Samenwerkingsverband: een gereguleerd verband, waarbij op basis van een transactie in een (deels) open systeem een ruil plaatsvindt op basis van voorwaarden. We bedoelen niet een incidentele kennisuitwisseling of een incidentele project.
B.1.3.4	Lokaal					
B.1.3.5	Regionaal					
B.1.3.6	Nationaal					
B.1.3.7	Internationaal					
B.1.3.8	Het aantal samenwerkingsverbanden dat betrekking heeft op het MKB (bedrijven kleiner dan 250 medewerkers).					

B.1.4	Instellingen	2002	2003	2004	2005	
B.1.4.1	Het aantal instellingen waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt.					Kennisuitwisseling: het uitwisselen van kennis ideeën en ervaringen tussen organisaties en individuen. Met intensieve kennisuitwisseling wordt bedoeld dat contactmomenten en uitwisseling op geregelde basis plaatsvindt. Een en ander uit zich in bijvoorbeeld gemeenschappelijk onderzoek en/of onderwijs, uitwisseling door stage en afstudeerplaatsen, gastcolleges over en weer, gemeenschappelijke publicaties of het delen van faciliteiten) etc.
B.1.4.2	Geef hieronder aan hoeveel samenwerkingsverbanden het lectoraat heeft met instellingen (lokaal, regionaal, nationaal, internationaal).					Samenwerkingsverband: een gereguleerd verband, waarbij op basis van een transactie in een (deels) open systeem een ruil plaatsvindt op basis van voorwaarden. We bedoelen niet een incidentele kennisuitwisseling of een incidentele project
B.1.4.3	Lokaal					
B.1.4.4	Regionaal					
B.1.4.5	Nationaal					
B.1.4.6	Internationaal					
B.1.5.	bedrijven en instellingen	2002	2003	2004	2005	
B.1.5.1	Het aantal opdrachten voor bedrijven en instellingen die onder de paraplu van het lectoraat worden uitgevoerd.					
B.1.5.2	Het aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat met een bedrijf of instelling zijn gestart.					
B.1.5.3	Het aantal onderzoeksopdrachten dat door een bedrijf en/of een instelling (mee-)gefinancierd wordt.					
B.1.5.4	Het aantal projecten (gemiddeld genomen) per jaar dat gestart wordt vanuit het lectoraat.					
B.1.5.5	Het aantal externe personen dat via het lectoraat bij het onderwijs een rol heeft gespeeld.					

B.1.6	Kennisinstellingen	2002	2003	2004	2005	
B.1.6.1	Aantal kennisinstellingen waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt.					Kennisinstellingen: opleidingsinstituten (behalve de eigen hogeschool), onderzoeksinstituten, R&D-afdelingen van grote bedrijven/instellingen, overheidsadviesorganen, etc.
B.1.6.2	Het aantal gastcolleges bij andere kennisinstellingen, gegeven vanuit het lectoraat.					
B.1.6.3	Het aantal opdrachten voor kennisinstellingen die onder de paraplu van het lectoraat worden uitgevoerd.					
B.1.6.4	Het aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat met een kennisinstelling zijn gestart.					
B.1.6.5	Het aantal onderzoeksopdrachten dat door een kennisinstelling (mee-)gefinancierd wordt.					
B.1.7	Professionele netwerken	2002	2003	2004	2005	
B.1.7.1	Het aantal professionele netwerken waarin het lectoraat deelneemt.					Netwerk: een min of meer gereguleerde samenwerking, waarbij uitwisseling in een open systeem plaatsvindt met als enige conditie een ruil op basis van vertrouwen.
B.1.7.2	Het aantal conferenties die zijn georganiseerd vanuit het lectoraat.					
B.1.7.3	Het aantal presentaties tijdens conferenties, symposia, etc.					
B.1.7.4	Het aantal brancheorganisaties waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt.					
B.2.1	Resultaten algemeen	2002	2003	2004	2005	
B.2.1.1	Het aantal bedrijven dat gestart is als gevolg van de activiteiten van het lectoraat.					
B.2.1.2	Het aantal aangevraagde octrooien.					
B.2.1.3	Het aantal commerciële trainingen/voordrachten.					

B.3	Publicaties					
	Publicaties als eerste auteur (indien meerdere auteurs van het lectoraat zijn, dan wordt dit gezien als één publicatie).	2002	2003	2004	2005	
B.3.1.1	Wetenschappelijk					De in het kennisdomein gangbare en erkende wetenschappelijke tijdschriften/media (waaronder internet).
B.3.1.2	Professioneel					De in het kennisdomein gangbare en erkende vak-tijdschriften/media voor de doelgroep(en) van het lectoraat (waaronder internet).
B.3.1.3	Populair					De bladen/media waarmee een breed publiek wordt bereikt (waaronder internet).
B.3.2	Publicaties als co-auteur (indien meerdere auteurs van het lectoraat zijn, dan wordt dit gezien als één publicatie).	2002	2003	2004	2005	
	Wetenschappelijk					De in het kennisdomein gangbare en erkende wetenschappelijke tijdschriften/media (waaronder internet).
B.3.2.2	Professioneel					De in het kennisdomein gangbare en erkende vak-tijdschriften/media voor de doelgroep(en) van het lectoraat (waaronder internet).
B.3.2.3	Populair					De bladen/media waarmee een breed publiek wordt bereikt (waaronder internet).
B.3.3	internet publicaties	2002	2003	2004	2005	
B.3.3.1	Het aantal overige internet publicaties.					Bedoeld wordt de publicaties die specifiek gemaakt zijn voor internet. Specifieke vormen zoals; weblogs, podcasts, opnames t.b.v. de doelgroep(en) behoren hiertoe. De publicaties op internet als archief voor colleges/voordrachten of van publicaties in verschillende tijdschriften/bladen worden hier uitgesloten. B3.4
B.3.4	Mediacontacten	2002	2003	2004	2005	
B.3.4.1	Het aantal mediacontacten (radio, tv, kranteninterviews en commentaren).					

3 Overzicht tabellen 2006 opgesteld volgens methode 2005

De gehanteerde berekeningen wijken voor een aantal tabellen af van de berekening in 2005. In die meting werd het gemiddelde van de uitkomsten berekend over de gehele groep van lectoraten, ongeacht het aantal van de lectoraten dat de activiteit uitvoerden. In deze rapportage is gekozen voor het gemiddelde over de aantallen voor de lectoraten die de activiteit wel uitvoerden. Ter illustratie: een berekening in de vorige meting in 2005 had bijvoorbeeld de volgende getallen bij de vraag: 'Aantal mkb-bedrijven waarmee een intensieve kennisuitwisseling plaatsvindt' in het derde productiejaar: 41% met 4,7 contacten. Dit jaar zou dezelfde vraag met geactualiseerde gegevens in 2006 er als volgt hebben uitgezien: 49% met 5,4 contacten.

De reden voor deze aangepaste berekeningswijze is voortschrijdend inzicht: lectoraten hebben eigen accenten en sommige activiteiten zijn markt/sector of specifiek voor een sector. De gemiddelden over alle lectoraten haalt die nuance uit de cijfers.

Om de resultaten vergelijkbaar te maken tussen de meting uit 2005 en de meting van 2006 zijn in deze bijlage 5 de geactualiseerde cijfers van 2006 volgens de oude berekening van 2005 weergegeven. In de volgende metingen zal deze nieuwe berekening als basis gehanteerd worden.

Tabel 7a: Resultaten – Kennisinstellingen, uitgesplitst naar productiejaar⁹

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal kennisinstellingen waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	42% (1,3)	82% (3,6)	90% (5,9)	100% (6,1)
Aantal gastcolleges bij andere kennisinstellingen, gegeven vanuit het lectoraat	31% (1)	63% (3)	75% (5,5)	85% (4,7)
Aantal opdrachten voor kennisinstellingen die onder de paraplu van het lectoraat worden uitgevoerd.	10% (0,2)	31% (0,9)	40% (1,7)	60% (1,3)
Aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat met een kennisinstelling zijn gestart	14% (0,3)	50% (1,3)	64% (1,8)	75% (2)
Aantal onderzoekopdrachten dat door een kennisinstelling (mee-) gefinancierd wordt	9% (0,2)	28% (1)	44% (1,2)	50% (1)

⁹ Tabelnummering correspondeert met de tabellen in de eerdere hoofdstukken. Dus tabel 7 betreft dezelfde vragen als tabel 7a.

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van activiteiten voor alle betrokken lectoraten.

Tabel 8a: Resultaten – Professionele netwerken, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal professionele netwerken waarin het lectoraat deelneemt	39% (1,3)	76% (3,6)	82% (5,2)	100% (5,5)
Aantal conferenties die zijn georganiseerd vanuit het lectoraat	13% (0,2)	57% (1,1)	73% (1,9)	75% (2,2)
Aantal presentaties tijdens conferenties, symposia, etc.	47% (2,8)	88% (8,5)	90% (12,4)	100% (18,5)
Aantal brancheorganisaties waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	15% (0,4)	47% (1,2)	60% (1,8)	60% (1,3)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat het gemiddelde van de activiteiten aangegeven voor alle betrokken lectoraten.

Tabel 9a: Resultaten – Bedrijven en instellingen, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal middelgrote/grote bedrijven waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	17% (1,5)	48% (4,6)	59% (6,2)	55% (6,3)
Aantal mkb-bedrijven waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	15% (1,5)	42% (3,8)	49% (5,4)	50% (5,3)
Aantal instellingen waar een intensieve kennisuitwisseling mee plaatsvindt	35% (1,9)	77% (4,4)	82% (7,5)	90% (8,2)
Aantal opdrachten voor bedrijven en instellingen die onder de paraplu van het lectoraat worden uitgevoerd,	19% (0,8)	50% (2,8)	68% (4,6)	85% (6,5)
Aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat met een bedrijf of instelling zijn gestart	21% (0,7)	55% (2)	70% (3,3)	80% (4,1)
Aantal onderzoeksopdrachten dat door een bedrijf en/of een instelling (mee)gefinancierd wordt	25% (0,6)	51% (1,8)	65% (3,1)	85% (3,3)
Hoeveel projecten (gemiddeld genomen) per jaar worden vanuit het lectoraat gestart?	36% (1,9)	66% (4,8)	81% (6,1)	90% (6,1)
Aantal externe personen dat via het lectoraat bij het onderwijs een rol heeft gespeeld?	18% (1,2)	49% (3,4)	63% (6,6)	70% (5)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat het gemiddelde van de activiteiten voor alle betrokken lectoraten aangegeven.

Tabel 10a: Samenwerkingsverbanden tussen lectoraten en bedrijven en instellingen

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Samenwerkingsverbanden met bedrijven:				
Lokaal	---*	27% (2,2)	26% (1,1)	25% (0,6)
Regionaal	---*	44% (2,7)	36% (4,1)	40% (1,4)
Nationaal	---*	41% (2,3)	29% (1,6)	50% (1,8)
Internationaal	---*	19% (0,5)	20% (0,6)	10% (0,2)
Samenwerkingsverband met instellingen:				
Lokaal	---*	31% (1,4)	43% (1,5)	60% (1,7)
Regionaal	---*	52% (2,8)	47% (2,1)	70% (1,7)
Nationaal	---*	44% (1,7)	59% (3)	85% (3,5)
Internationaal	---*	16% (0,6)	44% (1,3)	75% (2,4)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van de activiteiten voor alle betrokken lectoraten.

** Deze gegevens zijn in de meting van 2005 niet meegenomen.*

Tabel 11a: Resultaten – relatie met externe partijen middels docenten, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal docenten dat via de kenniskring stage heeft gelopen in het werkveld	10% (0,5)	19% (0,7)	16% (0,8)	25% (2)
Aantal docenten dat via het lectoraat tijdelijk gedeta- cheerd is	7% (0,3)	21% (0,6)	20% (0,7)	15% (0,6)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij het lectoraat (hieronder vallen ook docenten die in dienst zijn van het lecto- raat).	---*	87% (8,2)	97% (21,6)	95% (25,5)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - onder- zoeken.	---*	93% (5,5)	94% (8,7)	95% (8,1)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - projecten.	---*	77% (5,4)	91% (11)	95% (13,7)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - onder- wijsvernieuwingtrajecten.	---*	77% (6)	86% (8,8)	90% (13,6)
Het aantal docenten dat actief betrokken is bij de - door het lectoraat geïnitieerde - deskundigheidsbevordering- en of professionalisering- trajecten.	---*	64% (8,6)	82% (21,3)	95% (23,6)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van de activiteiten voor alle betrokken lectoraten.

* Deze gegevens zijn in de meting van 2005 niet meegenomen.

Tabel 12a: Resultaten studenten en promovendi

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Aantal gestarte afstudeerprojecten	17% (1)	51% (2,7)	67% (6,2)	78% (6,9)
Aantal afgestudeerden bij het lectoraat	7% (0,5)	45% (2,7)	70% (8)	85% (11,3)
Aantal studenten dat bij het lectoraat stage heeft gelopen	13% (1,3)	38% (5,6)	45% (3,3)	65% (7,1)
Het aantal promovendi waarbij de lector formeel betrokken is	9% (0,2)	21% (0,4)	44% (1)	60% (1,7)
Aantal afstudeerders bij het lectoraat dat een baan heeft gekregen bij één van de organisaties met wie het lectoraat samenwerkt	5% (0,2)	14% (0,4)	26% (0,8)	29% (0,6)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van de activiteiten voor alle betrokken lectoraten.

** de definitie betrokkenheid van de lector bij promovendi is in de meting van dit jaar veranderd (vorig jaar is gevraagd naar de betrokkenheid als eerste promotor). Hierdoor vallen de uitkomsten in de productie jaren 2-4 licht hoger uit.*

Tabel 13a: Aantal publicaties (wetenschappelijk, professioneel, populair en via internet) en mediacontacten, uitgesplitst naar productiejaar

Activiteit	Productiejaar			
	1	2	3	4
Wetenschappelijk (1ste auteur)	20% (0,5)	57% (1,5)	68% (2,6)	70% (3,8)
Wetenschappelijk (2e auteur)	10% (0,4)	30% (1,0)	37% (1,0)	50% (1,9)
Professioneel (1ste auteur)	32% (0,9)	71% (2,9)	81% (4,3)	85% (5,2)
Professioneel (2e auteur)	10% (0,2)	21% (0,4)	32% (0,8)	45% (1,0)
Populair (1ste auteur)	26% (1,0)	44% (2,2)	59% (2,8)	75% (3,2)
Populair (2e auteur)	5% (0,1)	9% (0,2)	14% (0,4)	15% (0,2)
Aantal internet publicaties	13% (0,6)	31% (2,1)	43% (1,9)	45% (7,2)
Aantal mediacontacten (radio-, tv- en kranteninterviews en commentaren)	21% (1,0)	62% (3,5)	74% (4,3)	80% (6,6)

* Ook internet publicaties die 'vervangend' zijn voor reguliere wetenschappelijke, professionele en populaire tijdschriften worden hier meegerekend (in de vraagstelling is doublure uitgesloten)

Toelichting: In iedere cel staat eerst het percentage van lectoraten dat één of meerdere activiteiten heeft ondernomen op het betreffende aspect. Tussen haakjes staat aangegeven het gemiddelde van de activiteiten voor alle betrokken lectoraten.

4 Rectificatie tabel 1 2005

Rectificatie uit het rapport "Stand van zaken in het Hoger Beroepsonderwijs" – januari 2006

Tabel 1: Deelnemende lectoraten aan de meting over de resultaten, per sector en

Sector	Startjaar			Totaal
	2002	2003	2004	
hao	0	3	3	6
heo	5	10	5	20
hgzo	4	4	3	11
hpo	2	11	4	17
hsao	3	6	3	12
htno	5	8	4	17
kuo	1	7	2	10
overige	3	20	6	29
Totaal	23	69	30	122

De bovenstaande tabel komt in de plaats van de tabel 1 op pagina 15. De fouten zijn in deze tabel gewijzigd. Op de berekeningen van het voorgaande rapport heeft dat geen effect gehad.

5 Overzicht van de sectoren

Afkorting	Sector
hao	Hoger agrarisch onderwijs
heo	Hoger economisch onderwijs
hgzo	Hoger gezondheidszorgonderwijs
hpo	Hoger pedagogisch onderwijs
hsao	Hoger sociaal agogisch onderwijs
htno	Hoger technisch onderwijs
kuo	Kunstonderwijs
overige	Lectoraat werkt voor alle sectoren

